

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji metal

1948 m. birželio 29 d.

Kaina 20 kp

№ 55 (110)

Daugiau dėmesio partiniam — tarybiniam aktyvui

Greitesniam mūsų šalies suklestėjimui ir gyventojų gerbuvio pakėlimui partija ir tarybinė vyriausybė kreipia ypatingą dėmesį. Bet kiekvienas uždavins, kurį partija ir vyriausybė stato prieš darbo žmones, pats nepasidaro, o reikalingas daug darbo ir kasdieninės kontrolės, ką turi atlikti partiniai, tarybiniai vadovai su savo pirmuoju pagalbininku tarybinio aktyvu. Nors ir kažkaip stengsis partinis ar tarybinis vadovas vienas, be tarybinio — partinio aktyvo, apsidirbti su vienu ar kitu klausimu, praveisti vieną ar kitą politinę bei ūkinę kampaniją, nėra abejonės, kad jis bus bejėgis. Todėl dėl sėkmingo partijos ir vyriausybės politikos įgyvendinimo, reikalinga, pirmoje eilėje, atkreipti ypatingą dėmesį į partinį — tarybinį aktyvą. Kiekviename valsčiuje prie partinės organizacijos ir prie vykdomųjų komitetų yra susibūrę priešakiniai darbo žmonės — aktyvistai, kurie betarpiškai yra susiriję su plačiausiomis darbo žmonių masėmis.

Dalis valsčių partinių ir tarybinių vadovų teisingai suprato turimo aktyvo reikšmę ir nenuilstamai juo rūpinasi. Viešintų valkomas (valkomo sekret. drg. Ivanilovas) teisingai suprato aktyvo paskirtį. Šio valsčiaus vadovai ne tik, kad turi apie save subūrę nemažą skaičių aktyvistų, bet su juo veda sistematišką politinį — masinį auklėjamąjį darbą. Aktyvistus kiekvieną dieną instruktuoja visais tais klausimais, kurie stovi prieš valsčių. Drg. Ivanilovas neapsiriboja vien tik sausais savo aktyvui instruktais bei paliepimais, jis tankiai su jais praveda pasitarimus, pasikalbėjimus, mokslinėmis bei ūkinėmis temomis ir rezultate to, didelė dauguma šio valsčiaus aktyvistų jau sugeba tankiai išstoti su teisingu bolševikiniu žodžiu plačiose liaudies masėse, kaip kad Dorondovas, Siniekova ir kiti, kurie šią dieną naudojasi aukštu auteritetu darbo valstiečių tarpe. Pakenčiamai darbas su tarybinio ir partinio aktyvu vedamas Svėdasų, Subačiaus ir Aukštupėnų valsčiuose. Dėka teisingo politinio auklėjamojo darbo su tarybinio-partinio aktyvu, šian-

dieną jau yra iškelta eilė aktyvistų į vadovaujantį tarybinį ir partinį darbą. Buvęs apylinkės pirmininkas drg. Latvėnas dabar dirba šio valsčiaus Vykd. k-to pirmininko pavaduotojo pareigose. Svėdasų valsčiaus buvęs valstietis drg. Kovas šiandieną dirba valsč. Vykd. k-to pirmininko pavaduotoju. Norinų MTS eilinis traktoristas drg. Novikas jau sėkmingai vadovauja traktorininkų brigadai. Tokių faktų galime priskaičiuoti nemažą skaičių. O tas ir rodo, kad pas mus kadru yra užtektingai, tik reikia mokėti juos atrinkti, juos auklėti ir pasižymėjusius darbe drąsiai kelti į vadovaujantį darbą.

Tačiau yra ir tokių valsčių vadovų, kurie į aktyvą žiūri kaip silpną jėgą ir jį visiškai pamiršo, kas pasireiškia Šimonių, Skapiškio ir dalinai Kupiškio valsčiuose. Šimonių valsčiaus Vykd. k-to pirmininkas drg. Mėlynis ir valsčiaus partorgas turi silpną aktyvą, tačiau drg. Mėlynis skaito nereikalingu ir prisiųstą iš apskrities aktyvą padėti praveisti vieną ar kitą darbą valsčiuje. Jo kalba su aktyvu trumpa ir aiški: „Iš kur atvažiuote, ten ir važiuokite, aš ir vienas apsieisiu“. To pasekoje valsčius ir šią dieną gėdingai velkasi paskutinėje vietoje pieno paruošų klausime. Skapiškio valsčiaus vadovai vietoje to, kad remtųsi ant savo turimo aktyvo, pravedant vieną ar kitą darbą, bando viską patys atlikti. Valsčiaus partorgas drg. Kondratjevas, vietoj vadovauti aktyvui, suteikiant jiems pačias reikalingiausias, dėl sėkmingo politinio — masinio aiškinamojo darbo valstiečių tarpe, žinias, pats nieko nesi-moko.

Darbas su tarybinio — partinio aktyvu turi būti valsčių vadovų dėmesio centre. Pravedami įvairūs su aktyvistais susirinkimai turi neįvertinamą reikšmę jaunų kadru auklėjime. Juo aiškiau suprasime tarybinio ir partinio aktyvo reikšmę, juo daugiau savo aktyvu rūpinsimės, tuo daugiau iškils tarybinio ir partinio vadovo vaidmuo, tuo sėkmingiau bus išsprędžiami bei įgyvendinami tie uždaviniai, kuriuos mums stato bolševikų partija ir tarybinė vyriausybė.

Darbo valstiečiai, daugiau pieno valstybei! Lygiuokimės pagal pirmūnus!

Pranešimas

apie pieno paruošų plano
vykdymą Kupiškio apskri-
tyje 1948 metais birželio
25 dienos

Eil. №	Valsčiaus pavadinimas	Pieno pristatymo įvykd. proc.
1	Skapiškis	48
2	Viešintos	45
3	Svėdasai	44
4	Subačius	42
5	Kupiškis	41
6	Aukštupėnai	40
7	Gelažiai	40
8	Šimonys	32

Penkiadienis iš penkiadienio didėja pieno pristatymo tempai valstybei. Tas aiškiai rodo, kad valstiečiai vis daugiau įsisavina savalaikio pie-

no prievolės plano svarbą ir stengiasi duotą žodį, atlikti valstybines prievoles iki lapkričio septintosios — įvykdyti. Per šį penkiadienį gerai į priekį pažengė Skapiškio valsčius, įvykdęs 16 proc. metinio plano ir išėjęs pirmoje vietoje apskrityje.

Nėblogai padirbėjo ir Subačiaus valsčiaus partinis ir tarybinis aktyvas, praveddamas platų aiškinamąjį darbą, kas paskatino valsčiaus darbo valstiečius per penkiadienį įvykdyti 13 proc. metinio pieno paruošų plano. Lygiuojasi pagal pirmaujančius valsčius ir Viešintų valsčiaus darbo valstiečiai, per šį penkiadienį įvykdę 12 proc. pieno paruo-

šų plano. Gerai praveisto aiškinamojo darbo dėka per šį penkiadienį ir Svėdasų valsčius įvykdė 10 proc. plano.

Tačiau visai apsvaigo pasiektais laimėjimais Kupiškio valsčius, įvykdęs per šį penkiadienį tik 3 proc. ir iš pirmos vietos apskrityje nukrito į penktą vietą. Jo pėdomis eina ir Aukštupėnų valsčius, įvykdęs 5 proc. plano ir Šimonys — įvykdę 7 proc. plano.

Pieno paruošos dabartiniu metu yra svarbiausias ūkinis ir politinis uždavinys. Todėl valsčių vadovai turi dėti visas pastangas, kad pienas eitų valstybei pagal nustatytą grafiką.

Sąžiningai vykdo įsipareigojimus

Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai, tesėdami savo duotąjį žodį, įvykdyti pieno, mėsos ir kiaušinių metinį planą iki rugsėjo 1 dienos, įsijungę į socialistines lenktynes dėl savalaikio pieno paruošų įvykdymo, pasiekė gražių rezultatų. Pirmąją Jutkonių apylinkę, įvykdžiusi 80 proc. metinio plano. Šios apylinkės valstietis P. Vaitiekūnas metinį pieno privalomųjų pristatymų planą įvykdė 107 proc. Jo pavyzdžius pasekė valstiečiai Vidugiris ir Babickas, kurie visu 100 proc. atsiskaitė su valstybe pieno privalomaisiais pristatymais.

M. Mataitis

Apylinkės pirmininko pavyzdžiu

Subačiaus valsčiaus, Mažionių apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Jonas Kumštys, rodydamas pavyzdį apylinkės darbo valstiečiams, pirmas apylinkėje 100 proc. atsiskaitė su valstybe pieno, mėsos ir kiaušinių privalomaisiais pristatymais.

Apylinkės Tarybos pirmininko pavyzdžiu pasekė mažžemiai darbo valstiečiai drg. drg. Griškevičius Jonas ir Žinkas Alfonsas. Jie taip pat įvykdė metinę pieno, mėsos ir kiaušinių privalomųjų pristatymų normą.

Tačiau greta šių pavyzdžių atlikusių pieno prievolės valstiečių, apylinkėje yra ir sabotuojančių buožių. Štai Vilutiškių kaimo 28 ha buožė Gurlys sabotuoja pieno privalomuosius pristatymus. Trinaolio kaimo 30 ha buožė Markevičius beveik nevykdo pieno prievolių. Apylinkės Taryba į tai turi atkreipti rimtą dėmesį.

V. Majonis

Be atsakomybės darbe

Dideli ir atsakingi uždaviniai iškyla apylinkių vykdomųjų komitetų pirmininkams laike valstybinių paruošų įvykdymo. Tačiau dalis nevienodai suprato šį svarbų uždavinį. Štai Šimonių valsčiaus, Butėnų apylinkės pirmininkas drg. Jurkšta pieno paruošas paliko saviškai. Nežinint, kad jau baigiasi pirmas pusmetis, apylinkė pieno pristatymo planą įvykdė tik 25 proc. Šioje apylinkėje daugelis buožių sabotuoja. Kaip buožės Kavolionienė Uršulė, Vildžiūnas, Gabrėnienė ir daugelis kitų dar nepradėjo įvykdyti pieno paruošų ir iki šio laiko nedavė nė vieno kilogramo valstybei. Apylinkės pir-

mininkas drg. Jurkšta neveda jokios kontrolės ir nežino, kaip vykdomos pieno, mėsos, kiaušinių ir kitos paruošos. Valstiečių tarpe nepravėdama jokio aiškinamojo darbo apie savalaikį pieno paruošų įvykdymą. Čia neiškeliami paruošų pirmūnai, neraginami atsikelti ir nedemaskuojami buožiniai kenkėjai.

Butėnų apylinkės Vykdomojo komiteto pirmininkui drg. Jurkštui laikas pabusti iš miego, nestovėti nuošaly nuo partijos ir vyriausybės statomų uždavinių įvykdymo, bet daugiau jausti atsakomybės savo pareigoms.

M. Janulis

Paruošų pirmūnai

Dabartiniu metu daugelis mūsų apskrities valstiečių energingai kovoja dėl savalaikio pieno privalomųjų pristatymų įvykdymo. Tokių valstiečių yra nemažai ir Skapiškio valsčiuje.

Štai Biliūnų apylinkės naujakuris Spaičys Aleksas pieno ir mėsos prievolės jau atliko 100 proc. ir pieną stato virš plano. Ši apylinkė valsčiuje pirmąją ir yra įvykdžiusi 75 proc. metinio pieno paruošų plano. Valstietis Žalkauskas Melius mėsos metinį paruošų planą išpildė 83 proc. o pieno jau 35 kg. pristatė sekančių metų sąskaiton. Kiaušinių ir vilnų prievolės atliko pilnai. Valstietis Kadžiulis Antanas mėsos ir kiaušinių prievolės atliko 100 proc., pieno paruošų metinio plano 93 proc. Ši apylinkė iškilo į pirmaujančias dėka gero apylinkės Vykdomojo komite-

to Tarybos darbo. Šioje apylinkėje buvo vedamas platus aiškinamasis darbas paruošų įvykdymo tikslu. Dėka to, atsiiekta gražių rezultatų.

Privalomuosius pristatymus valstybei nėblogai vykdo Laičių apylinkės darbo valstiečiai. Pats apylinkės vykdomojo komiteto Tarybos pirmininkas Trokas Romas rodo pavyzdį visiems savo apylinkės darbo valstiečiams. Jis mėsos, kiaušinių ir vilnų prievolės valstybei įvykdė 100 proc., o pieno 75 proc. metinio paruošų plano. Tos apylinkės valstietis Čerepka Jonas mėsos ir kiaušinių prievolės atliko 100 proc. Pieno paruošų metinio plano įvykdė 89 proc.

Skapiškio valsčiuje yra dešimtys naujakurių ir darbo valstiečių jau įvykdžiusių metinį pieno ir kitų privalomųjų pristatymų planą.

Br. Šalčiūnas

Priversti buožes atlikti pieno prievoles

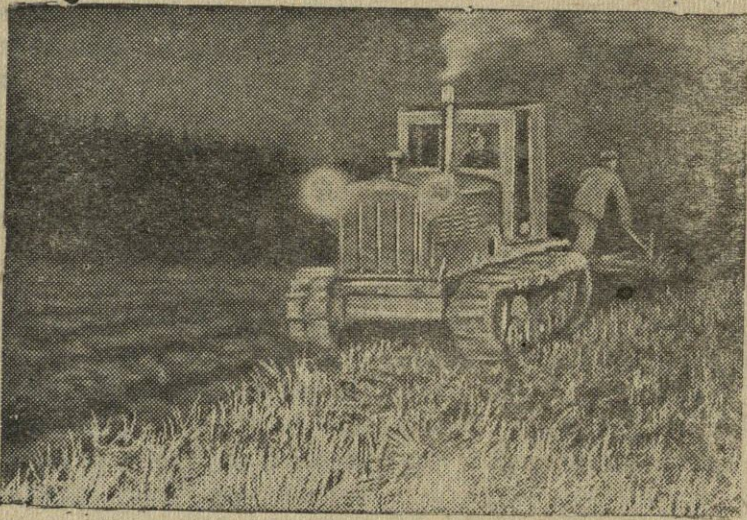
Paskutinėmis dienomis Kupiškio valsčiuje pieno produktų pristatymas valstybei kiek pagerėjo, tačiau dar vyksta nepatenkinamu tempu.

Rimta pieno paruošų žlugdymo priežastis yra ta, kad valsčiaus Vyk. k-tas ir paruošų srities darbuotojai neveda ryžtingos kovos už pieno paruošų įvykdymą. Valsčiaus vadovai, nuošaliai stovėdami nuo šio svarbaus reikalo, neišplėtė masinio — aiškinamojo darbo valstiečių tarpe ir neveda reikiamos kovos prieš buožinį sabotажą. Tuo tarpu, kai mažžemiai ir vidutiniai valstiečiai sąžiningai atlieka savo pareigą valstybei, buožės laikosi senosios taktikos: slepia žemę, gyvulius, arba stengiasi visai nepildyti prievolės. Kartais jiems sąmoningai ir nesąmoningai padeda ir kai kurie tarybiniai darbuotojai. Pav. Norinų apylinkės Vyk. k-to pirmininkas drg. Lupelkis visiškai nesijdomauja savo darbu, nežino, kokia yra padėtis apylinkėje ir pats labai silpnai stato pieną. Dar jis neatliko nė pusės pieno prievolės. Tokiu būdu vietoj vadovauti

apylinkės varguomenei, kovoti su buožiniu sabotажu, jis sudaro sąlygas jam vystytis. Silpnai atliekamos pieno prievolės Vidugiriu apylinkėje. Rudylių kaimo buožė Kavoliūnas, turįs virš 28 ha žemės, nors jau baigiasi pirmas pusmetis, tačiau jis nedavė nė vieno litro pieno valstybei. Atkakliai priešinas prievolių vykdymui tos apylinkės buožė Blėkienė Ona. Nors jau buvo kelius kartus įspėta, ji dar nedavė nė vieno kilogramo pieno, neatlieka mėsos ir kiaušinių prievolių.

Štai kur yra valsčiaus atsilikimo priežastis. Valsčiaus Vykdomasis k-tas turi imtis visų griežčiausių priemonių sulaužyti buožinį sabotажą. Be jokio pasigailėjimo traukti teismo atsakomybėn tarybinių įstatymų laužytojus. Valsčiaus partinė organizacija turi išvystyti platų aiškinamąjį darbą ir parodyti darbo valstiečiams tikrą buožės veidą. Buožės stengiasi visus sunkumus suversti mažžemiams ir vidutiniams valstiečiams. To jokiu būdu neturi praleisti Kupiškio valsčiaus vadovai.

A. Karklėnas

Krasnojarsko kraštas. Naktinis arimas Konošo rajono kolektyvinio ūkio „Naujoji Aušra“ laukuose.

Foto S. Malobicko

TASS-o spaudos klisė

Gana tyčiotis iš darbininkų

Nuo pat Kupiškio apskrities susiorganizavimo pradžios Kupiškio apskrities komunalinio ūkio skyriaus Remonto kontora visą laiką dirba blogai. Nors kelius kartus šis aktualus klausimas buvo iškeltas spaudoje, tačiau šių įstaigų vadovai išivaizduoja save neliečiamais ir nenori iškeltų klaidų ištaisyti. Tačiau dėl šios įstaigos vadovų nerangumo daugiausia nukentia šios įstaigos dirbantieji. Nors Remonto kontoros viršininko pareigose drg. Šinkevičius dirba dar visai neseniai, tačiau jokių būdu negalima nuimti nuo jo kaltės dėl tų darbo trukumų, kurie kartojasi ir šiandien. Drg. Šinkevičius nusiskundžia, kad įstaiga neturi lėšų remonto pravedimui, tačiau nežinia kodėl nesisten-

gia sudaryti numatomų darbų sąmatų ir pristatyti Komunalinio Ūkio Ministerijai, kuri, nesulaukusi sąmatų, nubrauks 100.000 rublių skirtų remonto darbams. Tai čia kas, ne pinigai drg. Šinkevičiaus? O visa tai krinta ant dirbančiųjų pečių. Įstaigoje yra daug atsidavusių darbininkų, kaip Miekevičius ir kt., tačiau nors jie visą laiką dirba, bet jau kelintas mėnuo negauna atlyginimo už darbą. Bet jei ir gaunami pinigai, tai pirmoje eilėje gauna Šinkevičiaus pažįstamieji. Taip pav. birželio 25 d. buvo gautas darbininkams atlyginimas, tačiau jis buvo išdalintas pagal Šinkevičiaus malonę. Todėl visai nenuostabu, kad daugelis darbininkų meta darbą ir eina dirbti kitur. Vykdomi re-

monto darbai yra visai nežymūs ir jų darbo kokybė žema, nes niekas nekontroliuoja, darbo disciplinos nėra. Užbaigti darbai nepriimami, nes dirbantis Komunalinio ūkio inžinieriumi Gabrėnas yra visai šiam darbui netinkamas. Jam nesvarbu, kad dėl jo nerangumo darbininkai už padarytus darbus negauna atlyginimo. Darbovietėse jis niekuomet nesilanko, todėl darbininkai darbe sutinkamų trukumų negali išsiaiškinti. Visam tam reikalinga padaryti galas ir neduoti toliau visokio plauko išnaudotojams tyčiotis iš darbininkų. Remonto kontoroje turi karta ant visados užsi- baigti visos machinacijos ir pradėti dirbti kaip privaloma tarybinei įstaigai.

S. Šaltinis

Suaktyvinti pieno priėmimo punktų darbą

Sėkmingas pieno paruošų plano vykdymas daug priklauso nuo pieno priėmimo punktų darbo. Tačiau kai kurie mūsų apskrityje esantieji pieno priėmimo punktai to nesupranta. Ne visi punktų vedėjai savo pareigas sąžiningai atlieka.

Skapiškio pieninei priklausančiame Aičionių pieno priėmimo punkte darbas atliekamas gerai. Punkto vedėja Glinskytė Eugenija dirba sąžiningai. Punktas kiekvieną dieną laiku atidaromas. Pienas ir jo pakaitalai iš valstiečių priimami teisingai. Punkto vedėja drg. Glinskytė dažnai lankosi pas valstiečius, kuriems išaiškina savalaikio pieno ir jo gaminių pristatymo svarbą valstybei. Dėl punkto vedėjos sąžiningumo ir stropaus darbo, šis pieno priėmimo punktas pilnai atlieka partijos ir vyriausybės jam pavestus uždavinius.

Šalia gerai atliekančių savo darbą pieno priėmimo punktų yra ir atsilikėlių. Laičių punktą, dėl apsileidusios punkto vedėjos drg. Kaladytės Adelės darbo, beveik neveikia, nes pienas ir pakaitalai priiminėjami ne kas diena ir nesilaikoma nustatytų darbo valandų, net nežinoma kiek buožių nestato pieno, nes nevedami pieno prievolės žurnalai.

Dar blogesnė padėtis Biliūnų pieno priėmimo punkte, kur dirba vedėja Tamošiūnaitė Stasė. Punktą ištiesimais dienomis būna uždarytas. Darbo valstiečiai, atvykę į punktą turi stovėti ir laukti kelias valandas kol ateis vedėja. Pasitaiko ir taip, kad valstiečiai nesulaukę, turi grįžti su nepriduotais produktais į namus. Toks darbas yra smerktinas, nes labai trukdo sėkmingą ir sa-

valaikį pieno paruošų vykdymą.

Biliūnų ir Laičių pieno priėmimo punktų patalpos ir įrengimai puikiai, tačiau nėra noro šių punktų vadovams, sutvarkyti normaliai jų darbą.

Jutkonų pieno priėmimo punktas, dėl malkų trūkumo, veikia silpnai. Čia turi atkreipti rimtą dėmesį Skapiškio pieninės direktorius ir Aukštupėnų valsčiaus Vykdomasis komitetas ir dėti visas pastangas, kad punktas kuo greičiausiai būtų aprūpintas malkomis.

Skapiškio pieninės direktorius visai pamiršo kontroliuoti savo žinioje esančius pieno priėmimo punktus, dėl ko dalis punktų dirba nepatenkinamai, neatlieka savo uždavinių. Reikalinga imtis skubių priemonių iškeltiems trūkumams pašalinti.

P. Laurutis

Naujosios demokratijos šalys

Naujoji Vengrija

Tarp šalių, sėkmingai vykdančių socialistinius ekonominius pertvarkymus liaudies masių interesais, garbingą vietą užima naujoji demokratinė Vengrija.

Antrame pasauliniame kare Vengrija dalyvavo hitlerinės Vokietijos pusėje. Vengrai buvo tuomet įtraukti į karą antilaidiškos hitlerinės vyriausybės, kuri dėl Vengrijos kapitalistų ir dvarininkų pelnų pardavė šalį vokiečiams ir pati stojo tarnauti hitlerininkams. Tik Tarybinė Armija, sutriuškinusi vokiečių armiją, atnešė Vengrijai laisvę. Išvairius vokiškuosius fašistinius okupantus, valdžią perėjo į liaudies rankas. Šalis, eilę metų buvusi žaisliuku užsienio kapitalistų rankose, pirmą kartą galėjo laisvai ir nepriklausomai vystytis. Demokratinės rinkiminės teisės

pagrindu 1945 m. rudenį buvo sukurtas pirmasis parlamentas — Tautinis susirinkimas. 1946 m. vasario mėn. Tautinis susirinkimas likvidavo monarchiją, kurios priešakyje, Habsburgo dinastijai žlugus, liko regentas Horti, ir paskelbė Vengriją respublika.

Per trejus metus vengrų tauta pasiekė išymius laimėjimus demokratiname savo tėvynės pertvarkyme. Agrarinė reforma likvidavo stambiųjų dvarininkų žemės valdymą. 650 tukstančių kumečių ir vargingųjų valstiečių gavo žemės.

Pagrindinių pramonės šakų ir stambiųjų bankų nacionalizavimas išvedė Vengrijos ekonomiką iš sustingimo ir pastūmė ją pirmyn. 1946 m. rugpjūčio mėn. įvykdyta piniginė reforma sutvirtino ša-

lies valstybinius finansus ir ūkį.

Demokratinė vyriausybė gavo galimumą planuoti liaudies ūkį. Nuo 1947 m. rugpjūčio mėn. 1 d. ji vystosi trejų metų plano, paruošto komunistų partijos pasiūlymu, pagrindu.

Vengrijos reakcija, stojanti sąjungoje su katalikų bažnyčios viršūne, buvo mėginusi sutrukdyti šalies demokratizaciją. Tačiau Vengrijos liaudies masės ryžtingai pašalina visa, kas trukdo eiti pirmyn, į socializmą. Antirespublikiniai samokslininkai — vadovaujami buvusio ministro pirmininko Nadžio Ferenco ir smulkiųjų žemės ūkio savininkų partijos, kuriai vadovavo Kovač Bela, reakcinių šulų, buvo demaskuoti. Smulkiųjų žemės ūkio savininkų partija dabar išvalė savo gretas nuo reakcinių elementų.

Dabar Vengrijos liaudies vyriausybę sudaro tautinio

Nepriklausomybės fronto atstovai. Vyriausybės priešakyje ministras pirmininkas Dinješas Lajošas (smulkiųjų žemės ūkio partija) ir ministro pirmininko pavaduotojas Rakoši Matias (komunistas). Vengrų tauta su entuziazmu palaiko visus savo liaudies vyriausybės darbus. Produkcijos gamyba pasiekė 90 proc. prieškarinio lygio. Daugiau negu prieš karą gaminama ketaus, plieno, kasa, anglies. Vengrijos kaimas duoda vis daugiau duonos, mėsos, pieno produktų. Žymiai išaugo avalynės gamyba, vilninių ir medvilnės audinių gamyba.

Vengrijos demokratija atmetė „Maršalo planą“, kuris grėsė paversti šalį Amerikos imperializmo kolonija. Devyniamilijoninė Vengrų tauta pasiaukojančiai dirba savarankiškai atkurdamą savo ūkį, sutvirtindama savo tautinę nepriklausomybę.

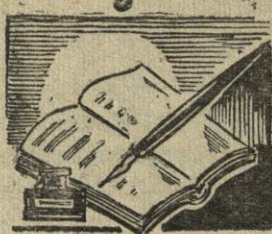
Vengrija gauna iš Tarybų

Sąjungos nesavanaudžią pagalbą ir paramą. Atidėti reparaciniai mokesčiai, kuriuos Vengrija turėjo sumokėti TSRS taikos sutarties sąlygomis, o neseniai TSRS Vyriausybė iš viso sumažino 50 proc. reparacijų sumą, kurią Vengrija dar skolinga Tarybų Sąjungai. Šių metų vasario mėn. Maskvoje buvo sudaryta draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutartis tarp Tarybų Sąjungos ir Vengrijos. Vengrija sudarė draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutartį taip pat su Jugoslavija ir Rumunija. Tokiu būdu, Vengrija — šalis, esanti Dunojaus baseino centre ir užimanti 95 tukstančius kv. km. — virto dabar patikima taikos ir saugumo atrama.

Vengrų tauta eina plačiu demokratinio keliu. Nei užsienio, nei vidinės reakcijos intrigos neprivers jos nukrypti nuo to kelio.

V. Michailovas

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

MIKNIŲ JUZE

Pirmoji vaga

Tarybų Lietuvoj yra
Aliečių plauko įvairaus.
Daugelis sako — valdžia gera,
Kiti lauk „manos“ iš dangaus.
Daugelis kurybai atsidavę, —
Darbe pirmūnai pavyzdinai,
Kiti „kažkuo“ užsitusavę
Žvalgos pakampėse sulindę...
Ne paslaptis, yr ir tokių,
Kurie žmogaus prarado vardą,
Kurie nedrįsta pakelt akių
Ir iš patamsių kraštą ardo...
Šita matydamas Žulys,
Valstietis apsiskaitęs, doras,
Nutarė draugiškai paveikt
kaimynus gaspadorius.
Pasikvietė kaimyną Barkų.
Paprastė atsisėst už stalo
Ir, kaip tarybiškai palankų,
Pavaišino alaus bokalų.
Paskui, pabraukęs sau per usą,
Palinko į kaimyno pusę
Ir griebėsi protingo žodžio:

— Rašysimės, brolau, į kolchozą.

Kaimynas Barkus sujudėjo,
Patenkintis nusišypsojo
Ir, ranka stalo pasirėmęs,
Draugui tarybiškai bylojo:

— Kolchozai — klausimas pribrėndęs.

Tai gerbuvio Lietuvos laidas!...
Seniai aš pats tam apsisprendęs,
Bet daugelis kolchozų baidos.
Žulys — žmogus ne karšto būdo,
Reikalą sprendžia apgalvotai.
Į pastabą kaimyno rimtą
Atsakė aiškiai, nemiglotai:

— Dėl to, kaimyne, mielas Barkau,
Nereikia nusimint, dejuoti.
Gyvenimą tik tokie tvarko,
Kurie darbe negal svyruoti.
Mano ir tavo pareiga —
Parodyt pavyzdį kaimynams.
Su mūsų pirmąja vaga
Ir pradės kurtis kolektyvas.
Laukuose dirbsime su plugu,
Namuose žodžiu skelbsim tiesą,
Pradėjus nuo vagos, nuo grūdo,
Ir bailiai pradės lįst į šviesą...
Barkaus veide viltis sužibo,
Akys energija pasruvo.
Draugai į glėbius susikibo
Ir prisiekė kovot dėl buvio.
Žulys sutiko būt vadovu,
Barkus — drausmingu padėjėju.
Ir tuoj abu medžiot išmovė
Kilniai idėjai pritarėjų.

— *** —

Jau kitą dieną Žulio kieme
Būrys būriavosi valstiečių.
Buvo galvojančių, protingų,
Buvo ir tipų škandalingų.
Vieni ramiai politikavo,
Kiti aštriai pasmerkė karą.
Kurie turėjo kailį ne savo,
Gandus nepagrįstus pumpavo.
Iš jų visų daugiau kalbėjo
Stambus valstietis — buožė Šledas.

— Mums Londonas tik bus globėju,
O ne Maskva ir Leningradas!...
Išgirdę naivią Šledo kalbą,
Vyrai visi juokais papliupo,
O Šledo pritarėjas Dalba
Uodegą savo savaip suko.

— Vyrai, kalbėkim be juokų,
Aš garantuoju — karas bus!...
Tik tada gyvent bus jauku,
Kada gaubs Nevjerko dangus!...

— Kvaily! — užsikarščiavo Pėža,
Ar daug yr bepročių, kaip tu?...
Ir taip į žandą Dalbai režė,
Kad šis pasverdėjo ratu.

— Nedumk akių žmonėms, storuli!...
Vėl nori mūsų kraują čiulpt!...
Aš tau daviau, kaip duot priguli,
Tokiam, kurs mėgsta niekus pliurpt.
Sujudo vyrai, balsu šaukė:

— Teisingas Pėžos kirtis!...
Kas lordų, fabrikantų laukia,
Prieš tokiuos reikia spirtis!...
Šledas ir Dalba prisipirti
Bandė dar priešintis prieš vyrus.
Bet vyrų kumščiai iškelti
Nutildė išgamas įkyrius.

— *** —

Greit pasirodė ir Žulys
Su savo padėjėju.
Paprastės vyrus atsisėst,
Ramiai kalbėt pradėjo:

— Mielai valstiečiai, gana snaust!...
Gana žitūrėti iš pakampių!...
Reikia patiems ledą pralaužt,
Patiems gyvenimą kurti tenka.
Kas dels ir lauks auksinių veršių,
Ir krintant putpelių keptų,
Vėliau praras tas savo balsą,
Pastumdėliu liks tarp kitų.
Nubluko senas ūkio būdas,
Reikia naujai ūkį tvarkyt.
Kad gautum šimteriopą grūdą,
Reik kolektyvan prisirašyt.
Ir čia Žulys faktais įrodė
Aukštą produkciją kolchozų.
Po jo kalbos paprastė žodžio
Naujakurys Marozas.

— Draugai!... Teisingai Žulys kalba.

Kolchozai — ateities gerovė.
Kad būtų našus mūsų darbas,
Gyvenkime tikrovel!...
Gana mums prietarų ir burtų!...
Gana nuvalkiotų idėjų!...
Ant tavo rankų žemės turtai!...
Čia mūsų viskas — mes kurėjai!...
Suspauskim draugiškai rankas,
Suglauskime pečius tvirtai,
Prie kolektyvinės vagos
Laimingi bus ir mūsų vaikai.
Nuo šios dienos, draugai valstiečiai,
Kviečiu visus, visus prašau...
Aš nesvyruoju, einu tiesiai,
Ir pareiškima tuoj rašau.
Vyrų tarpe balsai įvairūs —
Vieni sutinka, rankom ploja.
Kiti dar laukia, atgal dairios...
Dar kiti skeptiškai galvoja.

— Na, greičiau spręskit!... Nėra laiko!...

— Barkus pakilo iš už atalo.
— Gana, prigėrėm seno tvaiko!...
Seniems metodams skelbiu galą!...
Tik, kolektyve galios pradai!...
Ateities balsas — liaudies balsas.
Taip sako mūsų Didis Vadas,
Darbo žmonių globėjas garsus.

(Bus daugiau)

Draugai, jaunieji literatai!

Tarybinė vyriausybė mums suteikė visas galimybes literatūriniam gabumams vystyti. Dar niekuomet pas mus nebuvo tokio didelio literatūrinio pakilimo kaip dabar. Šiandien prie kiekvienos gimnazijos ar progimnazijos ir prie kitų organizacijų yra susiorganizuota literatūrinė būreliai.

Nemažas jaunųjų literatų skaičius yra ir mūsų apskrityje. Daugumas iš jų „Stalino Keliu“ redakcijai prisijungia neblogų idėjų ir aktualia tematika parašytų savo kūrinių. Tačiau kiti literatai visai nerašo arba rašo beidėjiškai ir blogai parašytus eilėraščius. Iš to darosi aišku, kad kai kurie literatai neturi reikiamo politinio išsilavinimo, neskaityto didžiųjų rusų ir lietuvių klasikų veikalų. O be reikiamo politinio persiorientavimo, negalima sukurti gero idėjinio literatūrinio kūrinio. Todėl pradedantiesiems literatams reikalinga daugiau skaityti rusų ir lietuvių literatūros klasikų knygų apie jaunųjų literatų auklėjimą. Kaip pav. Fediejavo „Literatūra ir gyvenimas“, M. Gorkio „Pasikalbėjimai apie amatą“. Sletovo „Pašnekėsiai

su pradedančiuoju rašytoju“ ir t. t. Tokių knygų tinkamas įsisavinimas padės jaunam literatui geriau suprasti pagrindinius tarybinės literatūros principus, geriau persiorientuoti politiškai.

Be to mūsų apskrities jaunieji literatai daugumą užsiiminėja vien tik eilėraščių. Jūs rašo visi. „Stalino Keliu“ redakcija dažnai gauna silpnai parašytų arba beidėjinių eilėraščių. Tokiems literatams patartina daugiau mėginti proza. Juk poezija yra daug sunkesnė negu proza. Poezija reikalauja vaizdingumo, palyginimų ir kitokių taisyklių. Poezijoje yra daug sunkiau išlaikyti ritmą ir rimas nekaip paprastame prozos sakinyje. O temų proza rašyti yra daugybė, visose ūkio ir kultūros darbo šakose.

Todėl kviečiu apskrities jaunuosius literatus, greta eiluotos kūrybos, daugiau siųsti mūsų laikraščio literatūriniam puslapiui aktualia tematika parašytų prozos kūrinių.

V. Magylis,

Jaun. literatų būrelio prie „Stalino keliu“ redakcijos sekretorius

Meninė paroda, pašvęsta 30-osioms Tarybinės Armijos metinėms Valstybiniame A. S. Puškino vardo vaizduojančiojo meno muziejuje. Nuotraukoje: „Desantas Kurilų salose“. Reprodukcija iš paveikslėlio menininko A. I. Plotnovo.

TASS-o spaudos klišė

St. Šeinyš

JAUNŲJŲ DRAUGYSTĖ

Mus vadino — jaunystė tai plienas,
Jaunų darbas — ugnis ir žaibai!
— Jausti jėgą neardomą, vieną
Ar ne miela, sakykit draugai!

Tieski ranką į dešinę, kairę,
Visu frontu, jaunystė alsuok.
Šimtai rankų ir jurbangėm vairo
Tamsią naktį išplėsti neduos.

Juk jauti, kad būry daugiau juoko,
Kad audrose triumfuoja jaunystė.
— Ji mus džiaugsmo ir žygių išmokė
K ovoj brendus ir augus draugystė.

UŽSIENIO ŽINIOS

Palestina — nedidelė šalis, esanti Viduržemio jūros rytinėse pakrantėse. Teritorija užima 26,3 tūkstanties kvadratinį kilometrą. Gyventojų — 1 milijonas 845 tūkst. Iš jų apie 1 mil. 240 tūkst. — arabai ir virš 600 tūkstančių — žydai. Pagrindinis gyventojų užsiėmimas — žemdirbystė ir gyvulininkystė. Pramonė šalyje išvystyta silpnai. Palestinos centras — Jeruzalė. Svarbiausieji uostai — Jafa ir Haifa. Į šiaurę nuo Jafos randasi didelis žydų miestas Tel-Avivas. Palestinos sienos šiaurėje eina su Livanu, šiaurės rytuose su Sirija, rytuose — su Iraku ir Transjordanija, pietryčiuose ir pietuose — su Saudo Arabija ir pietvakariuose su Egiptu.

Po Turkijos pralaimėjimo I-me pasauliniame kare, Palestina buvo pripažinta atskira valstybe ir 1922 metais Tautų Sąjunga perdavė mandata Anglijai (su jos valdymo teise). Anglų imperialistai labai buvo suinteresuoti savo viešpatavimo įvedimu Palestinoje, nes ji yra laiptai į anglų imperijos kelius. Be to Palestina riša Angliją su Artimaisiais Rytai, kuriais anglų imperialistai labai suinteresuoti (turtinanti naftos konesijomis Irakas ir pietinis Irakas). Gavę mandatą Palestinoje, anglai pavertė ją savo karine — strategine baze ir įvedė joje kolonijinį režimą. Norėdami sustiprinti savo valdžią, jie sėjo neapykantą tarp arabų ir žydų, kas privedė juos prie kruvinių susidurimų.

Gilus nepasitenkinimas kolonizatorių politika iššaukė platų pasipriešinimą kaip iš arabų taip ir žydų pusės. Anglija buvo priversta praėjusiais metais atsisakyti nuo mandato ir pareiškė, kad 1948 m. gegužės 14 diena skaitosi paskutinė mandato galiojimo diena. Ryšium su tuo 1947 m. lapkričio 29 Suvienuotųjų Tautų Generalinė Asamblėja priėmė nutarimą dėl Palestinos padalinimo į dvi savistovias arabų ir žydų valstybes, kad užtikrintų kiekvienai iš jų laisvą tautinį klestėjimą ir gerą kaimynystę panaikinti tarp jų išgyvenusią neapykantą. Jeruzalės rajonas buvo padarytas ypatinga teritorija su specialiais nuostatais. Rezultate to, sekančių metų 14 gegužės, Žydų tautinė Taryba paskelbė nepriklausomos Izraelio valstybės sukūrimą ir išskyrė Laikinąją vyriausybę. Per kelias valandas po to, jungtinės arabų tautų armijų jėgos, nepatenkintos Suvienuotųjų Tautų Organizacijos nutarimu dėl Palestinos padalinimo, įsiveržė į šalį ir pradėjo karą prieš tik ką susikūrusią Izraelio valstybę.

Naująją Izraelio valstybę pripažino TSRS, JAV, Pietų Afrikos Sąjunga, Lenkija Jugoslavija ir kitos valstybės.

Tarybų Sąjunga ir Izraelio valstybė pasikeitė pasiuntiniais

Sutinkamai su pasikeitimu telegramomis tarp Izraelio valstybės Užsienio Reikalų Ministro p. M. Šertoko ir TSRS Užsienio Reikalų Ministro V. M. Molotovo, įvyksiu 1948 m. gegužės mėn. 24 d., dėl Izraelio valstybės misijos įstėgimo Tarybų Sąjungoje ir TSRS misijos — Izraelio valstybėje, paskirti TSRS Nepaprastuoju bei Įgaliotu Pasiuntiniu Izraelio valstybėje P. J. Jeršovas ir Izraelio valstybės Nepaprastuoju Pasiuntiniu bei Įgaliotu Ministru Tarybų Sąjungoje p. Golda Meijersen.

(TASS—ELTA).

Nedarbo grėsmė Bizonijoje

BERLYNAS, VI. 22 d. (TASS). ADM agentūros pranešimu, Bavarijos landtago deputatas, socialdemokratas Maksas Drekseleis pareiškė, kad dėl separatinės pinigų reformos Vakarų Vokietijoje bedarbių skaičius pasieks 6—7 milijonus žmonių. Laukiama, kad vien Bavarijoje bedarbių skaičius pasieks 800.000 — 1.000.000 žmonių.

Jau dabar Miunchene dauguma smulkių įmonių pusiau sumažino savo darbininkų ir tarnautojų skaičių. Niurnberge „ligi paaiškės padėtis“ užsidarė eilė statybinės pramonės įmonių. (ELTA).

Džiui iškeltas kandidatu į prezidento postą nuo respublikonų partijos

FILADELFIJA, VI. 25 d. (TASS-o spec. koresp.). Respublikonų partijos suvažiavimas išrinko Niujorko valstijos gubernatorių Džiui kandidatu nuo respublikonų partijos į JAV prezidento postą. (ELTA).

Prancūzija

PARYZIUS, VI. 25 d. (TASS). Paryžiaus radijas apžvalgoje, liedamas aštuonių valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarimą, išdėsto pareiškime pateiktus pasiūlymus Vokietijos klausimu ir pažymi, kad pareiškimo preambuloje reiškiamas protestas prieš Londono konferencijos nutarimus ir nurodoma, pasakyta radijo apžvalgoje, kad ta konferencija buvo separatinė ir kad ji buvo sušaukta sulaužant Potsdamo nutarimus. (ELTA).

Telsingas pasitikėjimas

Į LKP(b) Kupiškio apskrities Komiteto biuro posėdžių kambarį įeina ir išeina keliolika žmonių. Tai naujai patvirtinti kadrai.

Į kambarį įeina Šakalys Jonas. Autobiografijoje jis pasakoja apie vargą, kurį jis turėjo pernešti buržuazinėje Lietuvoje ir vokiškosios okupacijos metais.

— Tarybų valdžia man davė žemę ir laisvę. Pradėjau pirmuosius savistovius gyvenimo žingsnius paties buožės panosėje, bet nacionalistinių banditų nuolatiniams persekiojimams neleido toliau dirbti. Atsikėliau į Gelažių miestelį ir čia buvau paskirtas valsčiaus žemės ūkio skyriaus vedėju, — baigė jis savo autobiografiją. Išstojantieji biuro nariai iškelia drg. Šakalio gerą darbą. Jis užtvirtinamas.

Sekantis įeina buvęs biedniokas, Viešintų valsčiaus valstietis Vyšniauskas. Anksčiau jis buvo blogos 2 ha žemės savininkas.

Tarybų valdžia jam davė galimybę tapti kartu su visais valstiečiais šimtų ha šeimininku. Jis dabar valstiečių išrinktas Viešintų valsčiaus kolektyvinio ūkio „Raudonoji Vėliava“ pirmininku. Jis užtikrina biurą, kad kolektyvinis ūkis diena iš dienos pasieks naujų darbo laimėjimų kolektyvininkų gerovei.

Apie neišbrendamus vargus buržuazinėje Lietuvoje ir laimingą gyvenimą dabar, pasakoja biuro tvirtinama Subačiaus miestelio klubo-skaityklos vedėjos pareigoms buvusi mažžemė valstietė Varkalienė. Jos vadovaujama klubas-skaitykla pirmauja Subačiaus valsčiuje.

Tokių jaunų kadryų mes matome daugelį Kupiškio apskrities įstaigose. Jie, savo atsidavusiu darbu, pilnai pateisina partijos ir vyriausybės patikėtas pareigas.

S. Šaltinis

Iš teismo salės

Nubaustas samagono gamintojas

Birželio 22 dieną Kupiškio Liaudies Teismas nagrinėjo baudžiamą degtindario Širbikės Povilo, gyv. Bikonų km. Gelažių valsč. bylą. Degtinadaris Širbikė Povilas, už duoninių grūdų naikinimą, gaminant samagoną ir už jo pardavinėjimą, Liaudies Teismo, pagal TSRS Aukščiausios

Tarybos Prezidiumo nutarimą, nubaustas 2 metais laisvės atėmimu, konfiskuojant samagoną ir gamintojo įrankius. Kadangi Širbikė anksčiau buvo baustas 2 metais liktinai, tai dabar užskaitoma ankstyvesnė bauda ir viso nubaudžiamas 4 metams laisvės atėmimu. Br. Šalčinaitis

„STALINO KELIU“
MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Kodėl apmiręs jaunimo gyvenimas?“

Tokio pavadinimo V. Maršmui organizuoti paskaitas bei tynaičio straipsnis tilpo „Stalino Keliu“ 46 (101) numeryje. Straipsnyje iškelti faktai teisingi. Dėl jų išgyvendinimo imtasi sekančių priemonių: LLKJS apskrities k-to karinio fizikultūrinio darbo skyriaus vedėjui drg. Leišiui duoti konkretus nurodymai darbą suaktyvinti. Įpareigotas LLKJS apskrities k-to agitacijos-propagandos skyriaus vedėjas drg. Sadauskas dažniau jauni-

mui organizuoti paskaitas bei pasilinksminimus. Pravestas komjaunimo — profsąjungų krosas. Sudarytos sąlygos jaunimui laikyti PDG ir BPDG normas.

Apskrities kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininkas drg. Krasauskas už netinkamą pareigų ėjimą bus atleistas iš darbo.

V. Barbašinas,
LLKJS Kupiškio apskrities k-to sekretorius

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS

Prasideda

nuo 1948 m. liepos mėn. 1 d.

centrinių, respublikinių leidinių ir apskrities laikraščio

„STALINO KELIU“

prenumerata.

Skubėkite užsiprenumeruoti iš anksto. Užsiprenumeruokite ilgesniam laikui (3-6 mėn.). Tas užtikrins nepertraukiamą laikraščio gavimą. Centrinių leidinių prenumeratos priėmimas baigiasi birželio mėn. 19 d., respublikinių — birželio 25 d. ir apskrities laikraščio — š.m. birželio 29 d.

Ryšių Ministerijos Kontora

Užsienio spaudos atgarsiai ryšium su aštuonių valstybių užsienio reikalų ministrų pareiškimu, priimtu Varšuvos pasitarime

Čekoslovakija

PRAGA, VI. 25 d. (TASS). Plačioji Čekoslovakijos visuomenė su dideliu pritarmu sutiko aštuonių valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarimo pareiškimą. To dokumento paskelbimą politiniai sluoksniai įvertina, kaip naują svarbų Tarybų Sąjungos ir naujosios demokratijos šalių indėlį taikai bei demokratijai sustiprinti.

Laikraštis „Lidova novini“ užsienio reikalų ministrų pareiškimą vadina taikos manifestu. Kiti laikraščiai antraštėse ir poantraštėse pabrėžia milžinišką pareiškimo reikšmę taikai bei saugumui sustip-

rinti ir tuo pat metu nurodo, kad Vakarų didžiųjų valstybių Londono konferencija Vokietijos klausimu siekė grynai imperialistinių tikslų — paversti Vakarų Vokietiją JAV bei Didžiosios Britanijos strategine baze. (ELTA).

JAV

NIUJORKAS, VI. 25 d. (TASS). Amerikos spauda skelbia pirmus pranešimus apie pasitarimą Varšuvoje. Laikraštis „Niujork Taims“ deda savo korespondencijai tokia antraštė „Aštuonios valstybės reikalauja keturšalės priemonės Vokietijos atžvilgiu, ragina sukurti laikiną režimą, o taip pat ragina sudaryti taikos su-

tartį tikslu nutraukti okupaciją po metų“. (ELTA).